

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/641/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714215835
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5714215835.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a sudcov JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Amálie Paulerovej, v právnej veci navrhovateľa: U. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. č. XX, M. nad Z., proti odporcovi: P. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. č. XX, t.č. U., L. M. R o zníženie výživného na plnoleté dieťa, na základe odvolania proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 10C/302/2014-126 zo dňa 9.4.2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu ponecháva nedotknutý vo výroku o čiastočnom zamietnutí nároku.

Rozsudok okresného súdu vo zvyšnej časti potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil navrhovateľovi povinnosť prispievať odporcovi s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku zníženým výživným v sume 90 eur mesačne. Nadväzne konštatoval zmenu (pôvodného) rozsudku Okresného súdu Martin, sp. zn. 20P/314/2012 zo dňa 20.9.2013 vo výroku o výživnom na odporcu. Vo zvyšku nároku, t.j. pokiaľ sa navrhovateľ domáha zníženia výživného na sumu 55 eur mesačne, návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Za preukázaný (lekárskymi nálezmi) prvostupňový súd považoval objektívne nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľa, v dôsledku ktorého došlo od augusta 2014 k poklesu jeho príjmov. Navrhovateľ sa už síce zamestnal, nedosahuje však príjem ako u predchádzajúceho zamestnávateľa.

Vo vzťahu k odporcovi okresný súd konštatoval, že je stále na výživu odkázaný, pričom matka odporcu má len minimálny príjem, preto svoju vyživovaciu povinnosť plní predovšetkým starostlivosťou o domácnosť, ktorú s odporcom a ďalšími dvoma deťmi a svojim priateľom vedie. Hoci odporca je schopný čiastočne svoje potreby (luxusnejšej povahy - vodičský kurz, notebook) pokryť z brigádnickej práce - čo je vzhľadom na zdravotný stav jeho otca želateľné - výkon zárobkovej činnosti nesmie ohroziť jeho štúdium (v rámci strednej školy) a prípravu na budúce povolanie.

Vzhľadom na opísané okolnosti, ako i s poukazom na existenciu ďalších dvoch vyživovacích povinností dospel súd I. stupňa k záveru, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa prispievať na výživu odporcu maximálne v sume 90 eur mesačne. Z dôvodu svojej viazanosti návrhom navrhovateľa určil začiatok zníženej vyživovacej povinnosti okamihom právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie odporca a namietal, že od septembra nastupuje do posledného maturitného ročníka strednej školy. Nebude schopný si brigádne privyrábať na svoje potreby, nakoľko sa bude musieť plne venovať štúdiu. So znížením výživného preto nesúhlasí.

V písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľ žiadal prvostupňový rozsudok potvrdiť. Poukázal na závery prvostupňového súdu o dôvodoch zníženia príjmov na jeho strane, pričom tieto okolnosti odporca žiadnym spôsobom nespochybnil. Vo vzťahu k brigádnickej činnosti odporcu uviedol, že jeho príjem z tejto činnosti dosahuje 90 až 100 eur mesačne, v závislosti od počtu odpracovaných hodín. Väčšinu príjmu používa pritom na uspokojenie luxusnejších potrieb. Zarobil si touto brigádou na vodičský preukaz a pred súdom prezentoval, že nemá už ďalší záujem na vykonávaní tejto činnosti. Spolu s výživným v sume 140 eur mal odporca tak pre svoje potreby finančné prostriedky celkom v sume 230 až 240 eur mesačne, zatiaľ čo odvolateľ má na krytie svojich potrieb po odpočítaní výživného ani nie 60 eur. Zdôraznil, že jeho zdravotný stav je vážny a pokles príjmov je daný práve týmto stavom. Výživné platil aj v čase, keď jeho jediný príjem predstavovali nemocenské dávky v sume 280 eur mesačne. Aj naďalej si chce plniť vyživovaciu povinnosť, po jej odpočítaní mu však ostáva len minimálna suma na uspokojenie nevyhnutných životných potrieb, nie je preto schopný túto povinnosť plniť v určenej výške bez ďalšieho zadlžovania.

V reakcii na vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu odporca poukázal na skutočnosť, že na súdnom pojednávaní v inej veci vedenej pred Okresným súdom Martin pod sp. zn. 20P/188/2014 navrhovateľ uviedol, že poberá ešte príplatky k platu vo výške 200 až 250 eur mesačne. Okrem toho podľa odporcu súd neprihliadal na to, že matka odporcu poberá len materskú a rodinné prídavky vo výške 297,28 eur mesačne. Napokon, namietal tvrdenie navrhovateľa, že väčšinu príjmu z brigády použil na uspokojenie luxusnejších potrieb. Vodičské oprávnenie mu pomôže nájsť si zamestnanie po ukončení školy a mal možnosť si urobiť autoškolu, ktorá je súčasťou jeho školy a to o 25% lacnejšie. Brigádu ukončil z dôvodu prípravy na maturitu. Výživné, ktoré platí navrhovateľ má na stravu, šatstvo, drogériu a poplatky spojené so školou, nie na uspokojenie luxusnejších potrieb.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie v merite veci podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanovení § 212 ods. 1,2 písm. b/ O.s.p. (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý výrok o zamietnutí návrhu vo zvyšnej časti) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že od 4.8.2014 (do decembra 2014) bol navrhovateľ uznaný za dlhodobo práceneschopného z dôvodu poškodenia jeho zdravotného stavu vzniknutého pri výkone zamestnania. Následne mu bol za obdobie od 14.8.2014 priznaný nárok na nemocenské vo výške 9,34659 eur za deň, t.j. cca 285 eur mesačne. V dôsledku trvalého zhoršenia zdravotného stavu v rámci „nového“ zamestnania sa znížil príjem odporcu (aktuálne 433,41 eur). Navrhovateľ sa totiž (od januára 2015) zamestnal, vzhľadom na charakter práce podmienený jeho zdravotným stavom však nedosahuje príjem ako u predchádzajúceho zamestnávateľa (1.370,28 eur), nakoľko nie je spôsobilý absolvovať zahraničné cesty.

Z takto ustáleného skutkového stavu je nepochybné, že v pomeroch otca v dotknutom období došlo k zásadnej (negatívnej) zmene. Rozsah a povaha predmetnej zmeny jednoznačne spĺňa kritériá relevantnej zmeny vyžadované ustanovením § 78 ods. 1 zák. o rodine (citovaného v napadnutom rozhodnutí), ktoré umožňuje zmenu právoplatných rozhodnutí o výživnom.

Odvolací súd ani v minimálnej miere nespochybuje nepriaznivú situáciu v domácnosti/rodine matky odporcu, poznamenáva však, že obe zásadné kritériá pre určenie vyživovacej povinnosti t.j. možnosti a schopnosti výživou povinnej osoby (v súdnej veci otca) a odôvodnené potreby výživou oprávnených osôb (odporca) sú „právne“ rovnocenné a je potrebné vykladať ich vo vzájomnej súvislosti/korelácii. Z tohto pohľadu platí, že potenciálne odôvodnené potreby výživou oprávnených osôb sú obmedzené/určované tým, akou mierou dokáže výživou povinná osoba uvedené potreby reálne pokryť. Inými slovami, výživné môže byť stanovené len v takom rozsahu, ktorý zodpovedá bezprostredným majetkovým pomerom výživou povinnej osoby, hoci odôvodnené potreby výživou oprávnených osôb môžu byť aj vyššie.

Na základe popísaných úvah a východísk krajský súd uzavrel, že zníženie vyživovacej povinnosti zo 140 eur na 90 eur mesačne zodpovedá (opísaným) zisteným skutkovým okolnostiam prípadu ako i relevantnej právnej úprave. Na tomto záver nič nemení ani prípadná okolnosť existencie príplatkov (v uvedenej výške) k príjmu navrhovateľa, vzhľadom na konštatovaný zásadný pokles jeho príjmov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - odporca nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu navrhovateľ si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné **n i e j e**